

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Αθήνα, 15 Μαΐου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς: τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο
Πιερρακάκη**

τον Υπουργό Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο

τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χρίστο Δήμα

τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου

την Υπουργό Τουρισμού, κα Όλγα Κεφαλογιάννη

**Θέμα: «Χαμηλή απορρόφηση πόρων του Πράσινου Ταμείου - αναποτελεσματική
ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης»**

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί,

Το Πράσινο Ταμείο αποτελεί θεμελιώδες εργαλείο χρηματοδότησης δράσεων περιβαλλοντικής προστασίας και ταυτόχρονα μοχλό περιφερειακής ανάπτυξης. Εντούτοις, η έως σήμερα διαχείρισή του γεννά εύλογα ερωτήματα ως προς την αποτελεσματικότητα, τη διαφάνεια και τη συμβατότητά της με τις σύγχρονες προκλήσεις της κλιματικής κρίσης.

Σε σχετικά πρόσφατη συνεδρίαση της Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου σε κοινή συνεδρίαση με την Επιτροπή Προστασίας του Περιβάλλοντος (27.02.2025) αναδείχθησαν σημαντικά ζητήματα σχετικά με την λειτουργία και την διαχείριση των πόρων του Πράσινου Ταμείου. Επισημάνθηκε το μείζον πρόβλημα σοβαρής

υποχρηματοδότησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με αποτέλεσμα την αδυναμία επίτευξης περιβαλλοντικών στόχων, η μείωση των κονδυλίων για το 2025 κατά 45 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2024 (από 137 εκατ. σε 92 εκατ. ευρώ) χωρίς επαρκή αιτιολόγηση ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα του Ταμείου ξεπερνούν τα 485 εκατομμύρια ευρώ, καθώς επίσης διατυπώθηκε το ερώτημα σχετικά με την «τύχη» 200 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία δεν αξιοποιούνται επενδυτικά και ενδέχεται να χρησιμοποιούνται ως εσωτερικός δανεισμός του Δημοσίου ή να παραμένουν κατατεθειμένα με χαμηλό επιτόκιο της τάξης του 0,5%, αντί να επιστρέφουν στην κοινωνία ως περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά έργα.

Επιπλέον, τέθηκε το ζήτημα του νομοθετικού περιορισμού που προβλέπει ότι το Πράσινο Ταμείο δεν μπορεί να δαπανά πάνω από το 2,5% των ταμειακών του διαθεσίμων για πράσινα έργα, γεγονός που κρίθηκε ως παρωχημένο και δυσανάλογο, ιδίως δεδομένου ότι οι πόροι του Ταμείου είναι ανταποδοτικοί και δεν θα έπρεπε να υπόκεινται σε τέτοιου είδους περιορισμούς.

Ομοίως, έχουν αναδειχθεί προβλήματα χαμηλής απορροφητικότητας και καθυστερήσεων στην εκταμίευση των εγκεκριμένων ποσών, που οδήγησαν – όπως καταγγέλθηκε – σε παγώματα έργων, ακύρωση παρεμβάσεων και νομικές εμπλοκές σε πολλούς δήμους. Ταυτόχρονα διαπιστώνεται οξυμένη ανισότητα στη χρηματοδότηση· οι μικροί, ορεινοί και νησιωτικοί δήμοι αποκλείονται κατ' ουσίαν λόγω της έλλειψης τεχνικής υποστήριξης και ανθρώπινου δυναμικού, με αποτέλεσμα οι χρηματικοί πόροι να κινούνται δυσανάλογα προς τους μεγαλύτερους δήμους. Συναφώς, ενώ οι δήμοι αποτελούν τους βασικούς αποδέκτες και υλοποιητές των σχετικών δράσεων, στην πράξη παρατηρείται η απουσία θεσμικής συμμετοχής των ΟΤΑ στον σχεδιασμό των προγραμμάτων του Πράσινου Ταμείου. Από πλευράς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης διατυπώθηκε η πρόταση σύστασης κοινής επιτροπής Πράσινου Ταμείου – Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) – Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ) για θεσμικό διάλογο, πρόταση που έως σήμερα παραμένει αναπάντητη.

Τέλος, σοβαρό προβληματισμό προκάλεσε και το γεγονός ότι, σύμφωνα με την ΚΕΔΕ, από τους πόρους που προέρχονται από πρόστιμα αυθαιρέτων – και οι οποίοι κατά νόμο προορίζονται για χρηματοδότηση παρεμβάσεων αποκατάστασης του δημόσιου χώρου – το μεγαλύτερο μέρος καταλήγει στο Πράσινο Ταμείο ή στο

Υπουργείο Υποδομών, στερώντας σημαντικούς αναπτυξιακούς πόρους από τους Δήμους, οι οποίοι έχουν και την ευθύνη υλοποίησης των έργων.

Όλα τα ανωτέρω δημιουργούν εύλογα ερωτήματα σχετικά με τη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα και τις προτεραιότητες στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής κυβερνητικής πολιτικής, ειδικά λαμβανομένου υπόψη ότι η κλιματική κρίση απαιτεί στοχευμένες και ταχείες παρεμβάσεις σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Δεν πρέπει ακόμη να παραλειφθεί ότι οι διαπιστώσεις αυτές προσκρούουν στις προτεραιότητες που θέτει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η εθνική πολιτική για την ανθεκτικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη, πλήττουν την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη επιτείνοντας τις ανισότητες και θέτουν σε αμφισβήτηση τον ρόλο που φιλοδοξεί να διαδραματίσει το Ταμείο ως πραγματικός μοχλός στήριξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Δεδομένων των ανωτέρω.

Ερωτάσθε, κκ. Υπουργοί,

- 1. Ποια είναι η αιτιολογία της μείωσης της χρηματοδότησης των προγραμμάτων του Πράσινου Ταμείου για το έτος 2025, τη στιγμή που τα διαθέσιμα κονδύλια παραμένουν υψηλά;*
- 2. Επιβεβαιώνετε ότι μέρος των αποθεματικών του Ταμείου παραμένει αδρανές ή αξιοποιείται εκτός των στόχων για τους οποίους θεσμοθετήθηκε; Εάν ναι, σε τι ύψος ανέρχονται αυτά τα κεφάλαια και πώς αξιοποιούνται;*
- 3. Ποια μέτρα σκοπεύετε να λάβετε για την επιτάχυνση της απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων, την ενίσχυση της τεχνικής επάρκειας των μικρών δήμων, την θεσμική ενσωμάτωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον σχεδιασμό των χρηματοδοτικών προγραμμάτων;*
- 4. Δεσμεύεστε για προώθηση ειδικών προσκλήσεων και μείωση της γραφειοκρατίας για μικρούς, ορεινούς και νησιωτικούς δήμους, καθώς και για θεσμοθέτηση συνεργασίας με τις Περιφέρειες;*
- 5. Προτίθεται το Υπουργείο να καταργήσει ή να αναθεωρήσει τον περιορισμό του 2,5% επί των ταμειακών διαθεσίμων του Πράσινου Ταμείου, ώστε να επιτραπεί η αξιοποίηση μεγαλύτερου μέρους των πόρων για περιβαλλοντικές επενδύσεις;*

6. *Προτίθεται το Υπουργείο να εξετάσει τη δυνατότητα θεσμοθέτησης διακριτού χρηματοδοτικού μηχανισμού ή επιστροφής μέρους των εσόδων από τα πρόστιμα αυθαιρέτων στους Δήμους, για έργα ανάπλασης και αποκατάστασης του δημόσιου χώρου;*
7. *Προτίθεστε να αποδεχτείτε την πρόταση της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ για τη σύσταση θεσμοθετημένης Επιτροπής διαλόγου με το Πράσινο Ταμείο, ώστε να διασφαλιστεί η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των προγραμμάτων του;*

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Δουδωνής Παναγιώτης

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ